

درس نامه اردو حشرات

چکیده

امام صادق (علیه السلام) در توحید مفضل فرمودند: به یک راز از اسرار آفرینش این حشرات پی ببر. حشراتی که چه بسا کسانی بیندارند که زایدند و سودی در آنها نهفته نیست. این حکمت تقدیر حساب شده در آفرینش این حیوان ریز از کجا سرچشمه می‌گیرد؟

حشرات موجودات شگفت‌انگیزی در هستی هستند. امروزه نوجوانان به دلیل دقت پایین، توجهی به این موجودات ارزشمند ندارند. حشراتی که از اجزای هستی هستند. حضرت صادق علیه السلام در توحید مفضل به بیان ویژگی‌ها و فواید آنها پرداخته‌اند. متریبان در قالب اردو محتوای درس‌نامه را بررسی می‌کنند. اردوی حشرات یک اردوی تفریحی و هیجان‌انگیز است که متربی در ضمن بازی‌ها و سرگرمی‌هایی که در اردو دارد به بررسی حشرات و روابط آن با دیگر اجزای هستی و همچنین انسان‌ها می‌پردازد. هدف از این اردو تدبیر در هستی است. اهداف تربیتی با جمع‌آوری حشرات و مقایسه آنها با یکدیگر و همچنین ارتباط آنها با دیگر اجزای طبیعت در متریبان محقق می‌شود.

هدف

هدف اصلی

تدبیر در هستی

تدبیر یعنی اینکه متربی بتواند از ظواهر اتفاقات پیرامون خود عبور کرده و پشت صحنه‌های آن را درک کند به طوری که بتواند تک تک اجزای یک پدیده را بررسی کند و روابط بین آنها را به دست بیاورد. کشف این رابطه‌ها می‌تواند ابعاد جدیدی از هماهنگی در آن پدیده را به نمایش بگذارد. در این درس‌نامه متربی با دیدن حشرات موجود در دل طبیعت، ابتدا آنها را شناسایی می‌کند. سپس روابط حشره با دیگر اجزای طبیعت را بررسی می‌کند. متریبان در این درس‌نامه وجود حشرات متفاوت و روابط آنها با دیگر اجزای طبیعت را کشف می‌کنند.

هدف فرعی

کار گروهی

مخاطب با توجه به نوع کاری که در برنامه تعریف شده با همراهان خود شروع به کار می‌کند و زمینه مناسبی جهت ارتقای مهارت‌های کار گروهی است. این کار هم روحیه کار جمعی و هم کیفیت خروجی را بالا می‌برد. متربی‌ها یاد می‌گیرند که از تک‌روی پرهیز کنند و همه برنامه‌ها در اردو گروهی انجام می‌شود. برنامه‌های اردو به نحوی طراحی شده است که هر گروه با همکاری اعضایش باید محتوا را به سرانجام برساند. همین امر در تحقق روحیه کار گروهی متریبان بسیار موثر است.

صمیمیت

یکی از نیازهای اصلی مربی برای پیشبرد امر تربیتی، صمیمیت بین او و اعضای گروه است. اردو نقش بسزایی در تحقق این صمیمیت دارد. متریان در این اردو فعالیت‌ها را به صورت گروهی انجام می‌دهند و همه اعضای گروه، با سختی‌های مشترک روبرو می‌شوند و با کمک به یکدیگر از مشکلات عبور می‌کنند.

مخاطب

مقطع تحصیلی

هشتم

جنسیت

دختر

محتوا

محتوای اصلی

متن توحید مفضل: متن در پیوست موجود است

سیر محتوا

نقطه شروع

حشرات روز

اولین بخشی است که مخاطب در شروع کار، از جهت محتوایی به آن می‌پردازد و نقش آماده سازی مخاطب برای ایجاد چالش‌های اساسی را خواهد داشت.

چالش شروع

حشرات در چه مکان و در چه زمان‌هایی یافت می‌شوند.

چالش، مساله محوری هر بخش از محتوا؛ جهت همراه سازی مخاطب است. مساله‌ای است که مخاطب را به پیگیری و همراه شدن با محتوا و سوال‌های بعدی وادار می‌کند.

نقطه محوری

حشرات شب

این بخش، قسمت اصلی محتوا را شامل می‌شود. بیشترین حرکت تربیتی و بهره‌های هدفی در این قسمت خواهد بود. بخشی از محتواست که بیشترین ظرفیت رفت و برگشت‌های فکری را دارد.

چالش محوری

چه حشراتی در شب قابل مشاهده است

نقطه پایانی

رابطه حشرات با محیط اطراف

قسمت انتهایی محتوا که طرح در آن نقطه به پایان می‌رسد و حکم جمع‌بندی و نقطه‌زنی نهایی را به لحاظ هدفی خواهد داشت.

چالش پایانی

حشرات وجود داشته باشند یا نباشند

زنجیره سوال‌ها

رویکرد روشی صحیح در تربیت، تفکرزایی و حرکت مربی بر محور تفکر است. بنابراین رسالت اصلی برنامه تربیتی، زمینه‌سازی جهت حضور تفکری مخاطب در محتوا است. زمینه‌سازی از طریق طرح سوال‌های مرتبط انجام می‌شود. زنجیره سوال‌ها، مجموعه به هم پیوسته‌ای از سوال‌های هدفمند است که پاسخ به سوال‌های هر بخش توسط متریان، محتوا را غنی و بارور خواهد کرد. شماره‌های اصلی، سوال‌های اصلی و زیرشماره‌ها سوال‌های کمکی هستند. توجه اصلی مربی به سوال‌های اصلی است و در صورتی از سوال‌های کمکی استفاده می‌کند که مخاطب، نتواند به پاسخ سوال اصلی برسد یا منظور سوال‌های اصلی را متوجه نشود.

نقطه شروع:

۱. چه نوع حشراتی در منطقه شما وجود دارد؟
۲. چه شباهت و تفاوتی بین حشرات منطقه شما هست؟

نقطه محوری:

۱. چه نوع حشراتی در شب وجود دارد؟
۲. حشرات شب چگونه در تاریکی به فعالیت می‌پردازند؟
۳. چه شباهت و تفاوتی بین حشرات شب و روز وجود دارد؟
۴. چرا حشرات شب با حشرات روز تفاوت دارند؟

نقطه پایانی:

۱. چه ارتباطی بین حشره انتخابی شما با دیگر اجزای هستی وجود دارد؟
 - ۱/۱. چه ارتباطی با خورشید، خاک و آب دارد؟
 - ۱/۲. چه ارتباطی با گیاهان و هوا دارد؟
 - ۱/۳. چه ارتباطی با دیگر حشرات دارد؟
۲. چه ارتباطی بین حشره انتخابی شما با دستاوردهای بشری هست؟
۳. به نظر شما نبود حشرات چه مزایا و معایبی دارد؟
 - ۳/۱. چه مزایا و معایبی برای منطقه شما دارد؟

۳/۲. چه مزایا و معایبی برای انسان‌های منطقه دارد؟

۳/۳. چه مزایا و معایبی برای شما دارد؟

چکیده اردو

این اردوی ۲ روزه اجرا می‌شود. سیر اردو به صورت کشفی برای مخاطب است. داشتن سیر کشفی برای جلوگیری از وازدگی متریبان است همچنین خاطره‌های شیرین در حافظه متریبان نقش می‌بندد. محل اسکان مسقف و اردوگاهی در طبیعت است. اسکان از امکانات رفاهی اولیه برخوردار است. غذاها از طبخ‌های تهیه می‌شود. سپس با شیبی ملایم شرایط به سمت سخت شدن می‌رود. چند وعده غذا را متریبان درست می‌کنند.

مشخصات مکان اردو:

منطقه اردو باید دارای طبیعت خوب باشد.

اسکان در مدرسه یا اردوگاه امکان پذیر باشد.

پوشش گیاهی مناسب داشته باشد.

حداکثر فاصله زمانی از کانون فرهنگی تا مکان اردو ۲ ساعت است.

مرکز خدمات درمانی برای اتفاقات غیر مترقبه، در نزدیکی محل اردو باشد.

مقدمات اردو

مری و کادر اجرایی

۱. تعداد متریبان برای این اردو ۲۵ تا ۳۰ نفر است. بیشتر از این تعداد تمرکز بر اهداف و محتوای تربیتی کاهش می‌یابد.

۲. مری و کادر اجرایی بر اهداف و محتوای درس‌نامه مسلط باشند.

۳. تهیه نقشه منطقه و تطبیق آن با محتوای اردو

۳/۱/۱. باید نقشه‌ای از منطقه اردو مشخص و برای هر گروه چاپ شود. این نقشه برای آن

است که متریبان نقاط مربوطه را طبق محتوای اردو در آن ثبت کنند.

۴. برای اردو به مسئولیت‌های زیر نیاز است:

۴/۱. مسئول اردو: کسی که بر برنامه و محتوای اردو مسلط است.

۴/۲. مسئول محتوایی: فردی که بر محتوا و اهداف درس‌نامه مسلط است. او باید کاربرگ‌های

محتوایی اردو را بین متریبان توزیع کند. سپس پاسخ آنها را تحلیل کند و برای آنها امتیاز

مشخص کند.

۴/۳. تدارکات: تیم تدارکاتی با تجربه برای جابه‌جایی وسایل و خدمات رسانی به موقع.

۴/۴. داور: فردی که بر محتوای اردو مسلط است. او باید کاربرگ مربیان را ارزیابی کند.

متربی

۱. دو سال از تشکیل گروه گذشته باشد.
۲. گروه مورد نظر درس‌نامه سر به فلک، رهنما را اجرا کرده باشد.
۳. خانواده مربیان به طور کامل در جریان اهداف تربیتی برنامه‌ها باشند. همچنین برای شرکت فرزندان‌شان در این اردو همکاری کنند.
۴. در زمان اردو کفش و لباس مناسب برای پیاده‌روی همچنین کلاه نقاب دار و چفیه همراه داشته باشند.

مراحل اجرایی

خلاصه مراحل اجرایی

- مرحله اول: جمع‌آوری حشرات در روز و شب
مرحله دوم: مقایسه حشرات با دیگر اجزای هستی

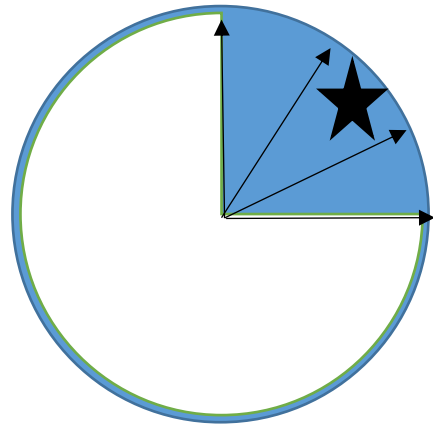
مرحله اول

- هدف: تدبیر در هستی
خروجی اجرایی: جمع‌آوری حشرات در روز
زمان لازم برای اجرا: امروز

روز اول

۱. کلیه گروه‌ها راس ساعت مشخص (صبح اول وقت) در مکان کانون فرهنگی حضور می‌یابند و تذکرات لازم توسط مسئولین مربوطه به آن‌ها داده می‌شود.
 ۲. سپس به سمت مکان اردو حرکت می‌کنند و باید تمام اعضای اردو نهایت ۳ ساعت قبل از ظهر در مکان اردو حضور یابند تا نسبت به شرایط منطقه توجیه شوند و اقدامات لازم را انجام دهند.
 ۳. حضور در منطقه اردو: ابتدا نفرات اردو در یک اردوگاه یا مدرسه، در منطقه اردو مستقر می‌شوند.
 ۴. سپس اقدامات زیر انجام می‌شود:
- ۴/۱. کلیه مربیان اردو به گروه‌های ۵ نفره تقسیم می‌شوند.
- ❖ وظایف مربی: مربی باید حلقه خودش را به گروه‌های ۵ یا ۴ نفره تقسیم کند. مربی باید گروه‌های ناهمگن تشکیل دهد. یعنی افرادی که از نفر تفکری و اعتماد به نفس قوی هستند را در گروه‌ها پخش کند.
- ۴/۲. برای هر گروه ۵ نفره یک مربی قرار داده می‌شود.

۵. در ادامه هر گروه به همراه مربی در محل اردوگاه و فضای طبیعت پیاده روی می‌کند. این برای آن است که متربیان نسبت به منطقه آشنایی پیدا کنند. (۱ ساعت)
۶. سپس مسئول محتوایی همه گروه‌ها را فرا می‌خواند. او ابتدا کاربرگ شروع و کاربرگ قوانین اردو را بین گروه‌ها توزیع می‌کند. متربیان باید با دقت آن را بررسی و امضا می‌کنند. (متن قوانین اردو در پیوست موجود است).
- ۶/۱. در ادامه مسئول محتوایی کاربرگ جهت یابی را بین متربیان توزیع می‌کند. مسئول محتوایی از آنها می‌خواهد جهت‌های ۴ گانه را پیدا و از هر گروه یک نفر نماینده پاسخ را ارائه کند.
۷. در پایان مسئول محتوایی به طور کامل روش جهت یابی را به آنها آموزش می‌دهد. (متن جهت یابی در پیوست موجود است)
- ۷/۱. متربیان مشغول انجام بازی‌های گروهی می‌شوند.
۸. نماز جماعت، نهار، بازی و استراحت (۲ ساعت)
- ۸/۱. در این مرحله نهار توسط گروه تدارکات به صورت آماده بین متربیان توزیع می‌شود. یا خود متربیان همراه داشته باشند.
۹. سپس بعد از نهار و استراحت مسئول محتوایی اقدامات زیر را انجام می‌دهد.
- ۹/۱. ابتدا برای هر گروه منطقه‌ای از طبیعت در اردوگاه یا اطراف آن مشخص می‌کند. سپس گرای منطقه‌های مشخص شده را به گروه‌ها اعلام می‌کند. هر گروه باید در یک منطقه مجزا برود.
- ۹/۲. متربیان هر گروه به منطقه‌ای که از تنوع و تعداد قابل قبولی حشره برخوردار است هدایت می‌شوند. مربیان و کادر اردو در کنار متربیان حضور دارند.
- ۹/۳. سپس مسئول محتوایی به همه گروه‌ها اعلام می‌کند که در زمان مشخص حشرات متنوعی را (حدقل ۵ نوع متفاوت) جمع‌آوری کنند. (۲ ساعت)
- ۹/۴. مسئول محتوایی وسایل مورد نیاز برای جمع‌آوری حشرات را بین متربیان تقسیم می‌کند.
- ۹/۵. به هر نفر (یک عدد لیوان یکبار مصرف، دستکش، پلاستیک فریزر) تحویل می‌دهد.
- ۹/۶. قطعاً متربیان غیر از موارد بالا به وسایل دیگر احتیاج دارند. لوازم به صورت کامل داده نمی‌شود تا متربی دست به خلاقیت زده و مشکل را حل کند.
- ۹/۷. یک نقشه از کل منطقه اردو به هر متربی تحویل داده می‌شود. متربیان باید گرای دقیق حشرات را در نقشه ثبت کنند. نقشه منطقه باید از قبل تهیه شده و در اختیار هر گروه قرار داده شود. هر گروه پس از به دام انداختن حشره خود، محل صید آن را در نقشه ثبت می‌کند. جانمایی محل صید در نقشه، گراگیری توسط ساعت (برای زاویه) و قدم انسان (برای فاصله) نسبت به نقطه محوری کل مناطق، مشخص می‌شود. به شکل زیر نگاه کنید.

در شکل بالا برای جانمایی ستاره باید زاویه و فاصله آن بالا محور مشخص شود. زاویه آن حدود ساعت دو و نیم از محور و فاصله آن میزان قدم انسانی از محور تا آن می‌باشد. برای قطعات دیگر نقشه از همین شیوه استفاده می‌شود

۱۰. هر گروه به همراه مربی به منطقه مورد نظر مراجعه می‌کند. متربیان باید با دقت در طبیعت اقدام به جمع‌آوری حشرات کنند همچنین محل به دام انداختن حشرات را در نقشه ثبت کنند. هر گروه باید در یک منطقه منحصر بفرد این کار را انجام دهد. همچنین باید طوری محل هر گروه انتخاب شود که با گروه‌های دیگر منجر به هم‌پوشانی یک بخش از محل برگزاری اردو شود. ممکن است یک حشره دیده شود و گروه قادر به صید آن نباشد. موارد اینچنین نیز باید ثبت شود.

❖ وظایف مربی: هدف از این فعالیت افزایش تدبیر و دقت در متربیان است. متربیان ابتدا فکر می‌کنند حشره‌ای در طبیعت یافت نمی‌شود. متربیان با کمی دقت و جست و جو انواع حشرات را یافت می‌کنند. مربی باید با متربیان همراهی کند و در جست و جوی حشره‌ها باشد. این موقعیت بهترین فرصت برای شناسایی متربیان است. در این قسمت دنبال رشد مهارت تدبیر در متربیان هستیم. مربی باید در نحوه جمع‌آوری حشرات به متربیان کمک محدود و مختصری داشته باشد. همچنین افراد شجاع را تشویق و افراد با اعتماد به نفس پایین را ترغیب کند. احتمال دارد متربیان برای جمع‌آوری حشرات ترس داشته باشند پیشنهاد میشود خود مربی ابتدا حشراتی مانند پروانه، کفش دوزک و ... برای آنها بگیرد.

۱۱. فعالیت فردی: متربیان با حشرات به محل اسکان مراجعه می‌کنند. مسئول محتوایی فرم فردی مربوط به جمع‌آوری حشرات را به متربیان تحویل می‌دهد. آنها باید به صورت فردی آن را تکمیل کنند. (سوالات مربوط به فرم در پیوست موجود است) (۳۰ دقیقه)

۱۱/۱. متربیان باید در این فرم تفاوت و شباهت حشراتی که جمع‌آوری کرده‌اند را یادداشت کنند.
 ۱۱/۲. متربیان باید یکی از حشرات را انتخاب کنند و برای آن یک نماد قرار دهند. هر فرد باید بین حشره و نمادی که انتخاب می‌کند رابطه برقرار کند و برای این ارتباط باید استدلال داشته باشد.

۱۱/۲/۱. تعریف نماد: نمادها چیزهایی هستند که در زندگی روزمره به کار می‌روند. نمادها نشانه‌هایی هستند که قرار است معنایی را به دیگران انتقال دهند. در این درس‌نامه بعضی از حشرات نماد قدرت یا نماد صبر یا آرامش یا تلاشگری و ... هستند. متریبان باید خودشان یک نماد برای حشره مورد نظر انتخاب کنند. مربی در صورت نیاز منظور از نماد را برای متریبان تعریف می‌کند. متریبان باید نماد مناسب برای هر حشره را کشف کنند.

۱۱/۳. متریبان فرم فردی و نقشه منطقه را به مربی تحویل می‌دهند. مربی بر اساس پارامترهای زیر به آنها امتیاز می‌دهد.

❖ پارامتر امتیازی (فرم فردی)

- نوع در حشرات (به ازای هر حشره ۱۰ امتیاز)
- توصیف دقیق مشخصات ظاهری (۵ امتیاز)
- بررسی دقیق تفاوت‌ها و شباهت (هر تفاوت و شباهت ۳ امتیاز)
- انتخاب نماد مناسب و استدلال برای آن (۵ امتیاز)
- نظم نوشتاری (۳ امتیاز)
- ثبت صحیح و کامل در نقشه (۵ امتیاز)

❖ وظایف مربی: این قسمت از اردو متریبان باید به صورت فردی بر روی حشرات دقت کنند. هدف از سوالات کاربردگ افزایش تدبر و دقت در متریبان است. احتمال دارد بعضی از متریبان با دقت به سوالات پاسخ ندهند برای همین مربی از آنها می‌خواهد با بررسی بیشتر حشرات به سوالات پاسخ بدهند. هرچقدر متریبان حشرات را با دقت بررسی کنند اهداف تربیتی بهتر محقق می‌شود.

۱۲. استراحت- بازی، نماز جماعت مغرب و عشا

❖ وظایف مربی: در روز اول اردو مربی باید با متریبان صمیمی شود. این برای آن است که متریبان نسبت به فضای اردو احساس آرامش کنند. مربی باید اهداف تربیتی را در متریبان پیگیری کند. مربی باید متریبان را از نظر اعتماد به نفس و تفکر ارزیابی کند. در این اردو دنبال اهداف تربیتی هستیم. مربی باید با توجه به مسائل تربیتی در فضای گروه ایجاد نشاط کند

۱۳. در ادامه مسئول محتوایی تجهیزات لازم برای جمع‌آوری حشرات شب را به گروه‌ها تحویل می‌دهد. متریبان هر گروه باید به همراه مربی خود به جمع‌آوری حشرات در شب اقدام کنند. (اساعت) برای همین اقدامات زیر انجام می‌شود.

۱۳/۱. برای این مرحله به تجهیزات (لیوان، پلاستیک فریزر، دستکش، دو منبع نور متفاوت)

۱۳/۲. گروه‌ها به همان منطقه‌ی صبح مراجعه می‌کنند.

۱۳/۳. گروه‌ها باید در ساعت تاریکی در منطقه حضور پیدا کنند. آنها باید با روشن کردن

منبع نوری حشراتی که فقط در شب مشاهده می‌شوند را بررسی کنند.

۱۳/۴. منبع نوری باید حداقل شامل دو رنگ آبی و قرمز باشد. یعنی یکبار لامپ قرمز رنگ و یکبار لامپ آبی رنگ روشن شود و تفاوت جذب حشرات به این دو رنگ نیز مشخص شود.

وظایف مربی: بررسی حشرات در شب برای متریان جذاب است. آنها برای یافتن حشرات در شب باید بسیار دقت کنند. مقایسه حشرات روز با شب باعث رشد مهارت تدبیر در متریان میشود. مربی باید با طرح سوالات کاربرگ اهداف تربیتی را در متریان پیگیری کند.

۱۴. بازگشت به اردوگاه

۱۵. اعلام امتیازهای اولیه فردی متریان

۱۶. - شام- خواب

۱۶/۱. در این مرحله از اردو میان وعده و شام توسط گروه تدارکات آماده و توزیع می‌شود.

۱۶/۲. متریان سر ساعت به استراحت بپردازند تا انرژی لازم برای ادامه اردو داشته باشند.

مرحله دوم

هدف: تدبیر در هستی. تعامل گروهی

خروجی اجرایی: : مقایسه حشرات با دیگر اجزای هستی

زمان لازم برای اجرا: امروز

روز دوم

۱. کلیه گروه‌ها در زمان اذان صبح بیدار می‌شوند. سپس همه به استراحت و خواب می‌پردازند.

۲. بیدار باش و انجام ورزش صبحگاهی

۳. هر گروه مواد اولیه برای درست کردن صبحانه (تخم مرغ و گوجه) را از مسئول تدارکات دریافت می‌کند. هر گروه به صورت مجزا برای خودش صبحانه آماده می‌کند.

۳/۱. مسئول تدارکات باید برای هر گروه یک عدد پیک نیکی یا شعله گاز و ماهیتابه آماده کند.

۳/۲. مسئول تدارکات باید به ازای هر نفر دو عدد تخم مرغ و یک عدد گوجه تحویل گروه‌ها بدهد.

۴. در ادامه مسئول محتوایی برای شروع برنامه اردو اقدامات زیر را انجام می‌دهد.

۴/۱. ابتدا فرم مقایسه حشرات روز و شب را به گروه‌ها تحویل می‌دهد. آنها باید به صورت

گروهی پاسخ دهند. (۴۵ دقیقه) (فرم مربوطه در پیوست موجود است)

۴/۲. افراد گروه در این قسمت کنار هم قرار می‌گیرند و هر شخص یکی از حشرات شب خود را

که احساس می‌کند با حشراتی که در روز شکار کرده تفاوت بیشتری دارد انتخاب نموده و

خصوصیات آن را برای هم گروهی‌ها بیان می‌کند. در پایان کاربرگ مربوطه را تکمیل می‌کنند.

۵. تیم داوری فرم‌های گروهی هر گروه را جمع‌آوری می‌کند. بر اساس پارامترهای زیر به هر گروه امتیاز می‌دهد.

❖ پارامترهای امتیازی (فرم مقایسه حشرات روز و شب)

• ارائه خصوصیات حشرات شب (۸ امتیاز)

- بیان شباهت حشرات شب با روز (هر شباهت ۴ امتیاز)
- بیان تفاوت حشرات شب با روز (هر تفاوت ۴ امتیاز)
- بیان چگونگی فعالیت حشرات در شب (۱۰ امتیاز)
- علت تفاوت حشرات شب با روز (۱۰ امتیاز)
- نظم نوشتاری (۳ امتیاز)

۶. فعالیت گروهی: مسئول محتوایی دو فرم فعالیت گروهی (حشرات) را به هر گروه تحویل می‌دهد. متریبان باید به صورت گروهی به آن پاسخ دهند. (سوالات مربوط به فرم در پیوست موجود است)

۶/۱. متریبان باید به صورت گروهی یک حشره را انتخاب کرده و رابطه آن با دیگر عناصر طبیعت را (خورشید، آب، خاک، گیاهان، هوا، با یکدیگر (شیوهی زندگی اجتماعی)، با انسان، با سایر حیوانات یا حشرات) کشف کنند و در فرم مربوطه ثبت کنند. (۴۵ دقیقه)

۶/۲. سپس متریبان یکی از حشرات را انتخاب می‌کنند. آنها باید به صورت گروهی شباهت‌ها و تفاوت‌های یک حشره را با یکی از دستاوردهای بشری بررسی نمایند. آنچه مسلم است دستاوردهای بشری پیچیدگی و ضعف‌هایی دارد ولی در هستی آن ضعف‌ها دیده نمی‌شود.

۷. جلسه جمع بندی فعالیت گروهی: مسئول محتوایی همه گروه‌ها را فرا می‌خواند. جلسه همگانی با جدیت آغاز می‌شود. از هر گروه یک نفر نماینده در جلسه حاضر می‌شود و نتیجه فعالیت گروهی‌شان را در حد ۵ تا ۷ دقیقه برای همگان توضیح می‌دهد. (۱ ساعت)

۷/۱. نماینده هر گروه باید در این جلسه در رابطه با حشره انتخابی و دستاورد بشری و همچنین رابطه یکی از حشرات با دیگر اجزای طبیعت را به طور کامل توضیح دهد. هر نماینده باید پیش از سخنرانی متن خود را چند بار برای خود و هم‌گروهی‌ها و مربی ارائه کند. در این ارائه و تمرینات ضعف‌هایش را شناسایی و برطرف نماید

۸. در پایان جلسه مسئول محتوایی با تسلط کامل، مطالب کلیه گروه‌ها را جمع بندی می‌کند. او باید در این جمع‌بندی نقاط ضعف و قوت هر گروه و ارائه کننده را مطرح کند. او باید اهداف آموزشی کارگاه را برای متریبان توضیح دهد.

۹. تیم داوری فرم‌های گروهی هر گروه را جمع‌آوری می‌کند. بر اساس پارامترهای زیر به هر گروه با توجه به فرم‌های گروهی و جلسه جمع بندی امتیاز داده می‌شود.

۹/۱. تیم داوری باید از مسئول محتوایی و دو نفر که بر محتوا و اهداف درس‌نامه مسلط هستند تشکیل شود.

پارامترهای امتیازی (فرم‌های گروهی ارتباط حشرات با اجزای طبیعت)

❖ خصوصیات حشره: ۵ امتیاز

❖ توصیف محل زندگی حشره: ۵ امتیاز

❖ نوشتن ارتباط با اجزای طبیعت: (هر ارتباط ۲ امتیاز)

- ❖ کیفیت ارتباط (بررسی ابعاد مختلف) ۸ امتیاز
- ❖ بدست آوردن ارتباط با پدید جدید در محیط زندگی (۷ امتیاز)
- ❖ نظم نوشتاری: ۳ امتیاز
- ❖ پارامترهای امتیازی (فرم‌های گروهی ارتباط حشرات با دستاورد بشر)
- ❖ کیفیت مقایسه حشره با دستاورد بشر ۱۰ امتیاز
- ❖ ایده جدید برای اختراع ۱۵ امتیاز
- ❖ تسلط در اجرا ۱۰ امتیاز
- ❖ رعایت زمان بندی ۵ امتیاز
- ❖ نظم گروه در زمان اجرای گروه‌های دیگر ۵ امتیاز
- ❖ نظم نوشتاری ۳ امتیاز
- ❖ وظایف مربی: در این قسمت از اردو دنبال افزایش مهارت تدبر و دیدن ابعاد مختلف پدیده در متربیان هستیم. مربی باید متربیان را به ارتباط بین حشرات و دیگر اجزای طبیعت دقت دهد. هرچه قدر متربیان این ارتباط را کشف کنند باعث افزایش مهارت دقت و تدبر در متربیان می‌شود. متربیان با مقایسه حشره و دستاورد بشر به میزان اثر حشره در زندگی بشر دست پیدا می‌کنند. در ابتدا از رابطه‌های واضح و پیش پا افتاده شروع می‌شود و مربی موظف است که متربیان را به کشف رابطه‌های عمیق‌تر سوق دهد.
- ۱۰. سپس متربیان به استراحت، بازی و نماز جماعت ظهر و عصر مشغول می‌شوند.
- ۱۱. در ادامه بعد از نماز جماعت ظهر و عصر گروه تدارکات مواد اولیه و لوازم لازم برای پخت ناهار به هر گروه تحویل می‌دهد.
- ۱۱/۱. متربیان باید برای ناهار به پخت جوجه بپردازند. آنها باید غذا را بر روی ذغال آماده کنند.
- ۱۱/۲. مسئول تدارکات به هر گروه تعدادی سیخ، ذغال و جوجه خام تحویل می‌دهد.
- ۱۲. اعلام امتیاز نهایی و گروهی همه متربیان و اهدای جوایز به گروه و نفرات برتر
- ۱۳. نظافت مکان استراحت توسط متربیان و بازگشت به محل کانون فرهنگی
- ❖ وظایف مربی: در این قسمت از اردو کارها باید به صورت گروهی انجام شود. مربی باید خودش یکی از کارها را قبول کند همچنین نفرات گروه را برای انجام فعالیت‌ها تشویق کند. متربیان باید از حالت فردی خارج شوند و به تعامل گروهی بپردازند. هدف از انجام آشپزی توسط متربیان، تقویت روحیه مسئولیت پذیری، بیشتر شدن صمیمیت در خلال تحمل سختی‌ها و کمک کردن به دیگران، شناسایی بیشتر و بالابردن استقامت و پشتکار متربیان است. مربی می‌تواند تمام این اهداف را در متربیان پیگیری کند. مربی در انجام فعالیت‌ها باید همراه متربیان باشد. مربی نباید حالت دستوری با متربیان برخورد کند. مربی وظیفه ایجاد نشاط در گروه را دارد. احتمال زیاد متربیان از شرایط ناراحت باشند برای همین مربی باید آنها برای تحمل سختی‌ها تشویق کند.

کاربرگ شروع

سلام خدمت همسفری عزیز.
امیدوارم این اردو برای شما تجربه خوبی را به همراه داشته باشد.
کسی در این اردو پیروز است که با دقت به اتفاقات اردو نگاه کند.
به شما پیشنهاد می‌کنم محیط اطراف را با دقت و احتیاط بررسی کن.
به امید موفقیت.
از تکروی کردن پرهیز کن و نقاط قوت و ضعف خودتو بشناس.

متن قوانین اردو

شرح رقابت:

با سلام خدمت دوستان عزیز

گروه شما در رقابتی است که می‌بایست برای اثبات توانایی‌ها و قدرت خود تمامی مراحل این مسابقه را با موفقیت طی نماید. شما می‌بایست در هر قسمت با کار گروهی و دقت در اطراف خود به سوالات پاسخ داده و امتیاز آن را کسب نمایید.

قوانین:

۱. هر گروه متشکل از ۵ تا ۷ نفر به همراه مربی می‌باشد.
۲. در این مسابقه هر گروه با یک نام مشخص می‌شود.
۳. هر گروه باید در همه برنامه‌ها انسجام و هماهنگی خود را حفظ نماید. در صورت پراکندگی نفرات در هر فعالیت، امتیاز منفی با نظر هیئت داوران برای کل گروه در نظر گرفته می‌شود.
۴. شرکت در برنامه‌های دسته جمعی الزامی است و در صورت کم کاری گروه در ابتدا با تذکر، اخطار و سپس با جریمه (انضباطی یا امتیازی) مواجه می‌شود.
۵. هر گروه باید از کلیه تجهیزات و وسایلی که تحویل گرفته است تا پایان اردو به درستی مراقبت نماید و در پایان اردو به صورت منظم و سالم به واحد تدارکات تحویل دهد.
۶. امتیاز دهی به صورت فردی و گروهی می‌باشد و در انتهای اردو نفرات برتر معرفی خواهند شد.
۷. امتیاز گروهی در جلسات داوری توسط داوران داده می‌شود و اعتراض‌ها می‌بایست به صورت کتبی به هیئت داوران تقدیم گردد تا ارزیابی مجدد صورت گیرد.
۸. هر فرم دارای امتیاز مخصوص به خود می‌باشد که قسمت فردی توسط مربی و قسمت گروهی توسط هیئت داوران امتیازدهی خواهد شد.
۹. ابتدا در فرم فردی و نقشه، نیاز به جهت یابی و اندازه گیری مسافت دارید که مهارت آن آموزش داده خواهد شد.
۱۰. فعالیت‌های قسمت اول به سه صورت فردی، گروهی و همایشی انجام می‌گردد.

۱۱. ابتدا فرم‌های فردی به شما داده می‌شود و هر شخص به صورت مجزا فرم‌های فردی را پر می‌نماید.

۱۲. در مرحله دوم باید به صورت گروهی، فرم‌های مربوطه را با کمک یکدیگر پر نمایید. همچنین در این مرحله باید نقشه مورد نظر را نیز کامل کنید.

۱۳. در قسمت آخر هر گروه یک نماینده انتخاب می‌کند تا گزارشی از فعالیت گروه برای همگان ارائه دهد.

۱۴. هر قسمت وسایل مخصوص به خود دارد که بایستی از مسئول تدارکات تحویل بگیرید.

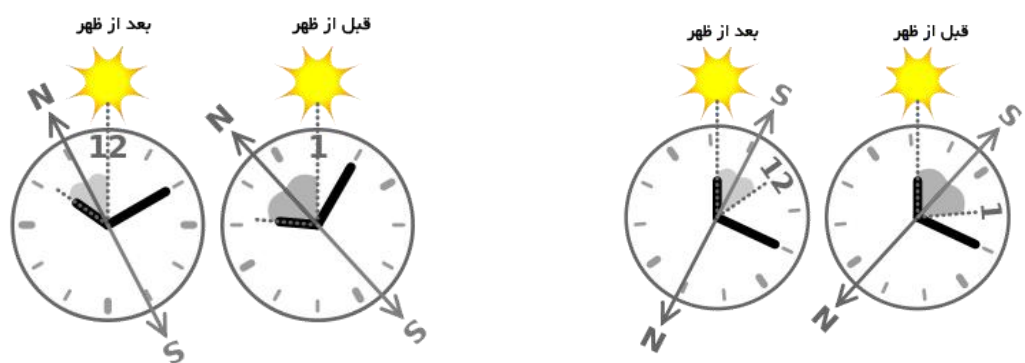
۱۵. در هر فرم به مواردی که از شما خواسته شده دقت نمایید.

۱۶. بهتر است وظایفی که گروه در اردو دارد را با کمک مربی بین اعضای گروه تقسیم کنید.

محتوای جهت‌یابی

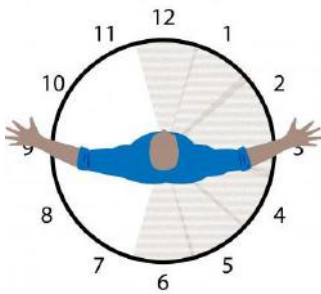
جهت‌شناسی:

با کمک یک ساعت عقربه دار می‌توان راستای شمال - جنوب را مشخص نمود. ساعت خود را در مقابل چشمان خود ننگه دارید و آن را طوری بچرخانید و بدست بگیرید که نوک عقربه ساعت شمار به سمت خورشید گرفته شود در این حالت نیمساز زاویه بین عقربه ساعت شمار و عدد ۱۲ بر روی ساعت، راستای جنوب را مشخص می‌کند و جهت مخالف آن راستای شمال را نشان می‌دهد. البته باید در نظر داشته باشید که این قاعده در نیمکره شمالی اینگونه است و در نیمکره جنوبی کاملاً برعکس می‌باشد. یعنی در هنگام تعیین راستای شمال و جنوب باید عدد ۱۲ بر روی ساعت را به طرف خورشید گرفته و نیمساز زاویه بین عدد ۱۲ و عقربه ساعت شمار راستای شمال را نشان می‌دهد. یکی از نکاتی که باید توجه داشته باشید این است که اگر ساعت شما بر روی ساعتی غیر از ساعت واقعی (زمانی که ساعت رسمی کشور را برای استفاده از روشنایی روز یک ساعت جلو می‌برند) تنظیم است باید نیمساز زاویه بین عقربه ساعت شمار با عدد ۱۳ یا همان ۱ را در نظر بگیرید.

نکته دیگر اینکه بسیاری از مردم دارای ساعت دیجیتالی می‌باشند. برای تعیین جهت کافی است که ساعت را خوانده و سپس روی کاغذ ساعتی عقربه دار که همان ساعت را نشان می‌دهد رسم کنید و در همان لحظه بدون اینکه وقت را صرف کنید با استفاده از این ساعت کاغذی طبق مراحل بالا راستای شمال - جنوب را پیدا کنید. این روش در هوای مه آلود و هنگامی که تنها هاله ای از

خورشید در آسمان مشخص است و جایگاه آن بخوبی قابل تشخیص نیست نیز کاربرد دارد. در این حالت کافی است که یک تکه چوب نازک داشته باشیم و آن را بصورت قائم در زمین فرو کنیم و سایه آن در روی زمین هم راستا با جهت تابش خورشید بر روی زمین می‌افتد که نوک سایه دقیقاً در جهت مخالف خورشید قرار می‌گیرد. حال که جایگاه خورشید مشخص شده است می‌توان از روش شرح داده شده راستای شمال - جنوب را مشخص کرد.

موقعیت بر طبق ساعت (clock position) :

یعنی بیان موقعیت نسبی یک شی یا شخص با استفاده از ساعت. به این ترتیب که ساعت را یا رو در روی خود در نظر بگیرید یا آنرا به صورت مسطح روی زمین در نظر بگیرید حال با توجه به نقاط اعداد ساعت می‌توان قضاوت کرد. مثلاً ساعت ۱۲ یعنی جلو یا بالا؛ ساعت ۳ یعنی سمت راست؛ ساعت ۶ یعنی پشت یا پایین؛ ساعت ۹ یعنی سمت چپ. بقیه ساعت‌ها نیز بیان کننده موقعیت مایل و میان این چهار ساعت می‌باشد.

مثلاً ساعت ۱۰ دست چپ به سمت بالا. گفتنی است که در این برنامه ما ساعت ۱۲ را در راستای شمال می‌گیریم. یعنی می‌بایست ابتدا گروه شمال را بیابد و سپس ۱۲ را در راستای آن در نظر گرفته و به سمت ساعت مورد نظر خود برود.

فرم فردی فعالیت حشرات

شرح فعالیت:

شما در این مرحله فعالیت فردی انجام می‌دهید و باید مشخصات حشراتی که جمع‌آوری کردید را ثبت کنید. برای همین با دقت و بررسی جزئی به سوالات زیر پاسخ دهید.

❖ تذکر: هر چقدر با دقت به سوالات پاسخ دهید امتیاز شما بیشتر خواهد بود.

۱. نام هر یک از حشراتی که جمع‌آوری کردید چیست؟

۲. مشخصات ظاهری هر کدام را شرح دهید

۳. هر یک از حشرات چه شباهت و تفاوتی با یکدیگر دارند؟

❖ یکی از حشرات را به دلخواه انتخاب کنید سپس سوال زیر را پاسخ دهید.

۴. این حشره نماد چیست؟ چرا این نماد را انتخاب کردید؟

موقعیت جغرافیایی گروه شما برای صید: از ساعت تا ساعت

فرم گروهی فعالیت حشرات

شرح فعالیت: (ارتباط با اجزای طبیعت)

در این مرحله گروه باید با همفکری اعضایش از بین حشرات ثبت شده یک حشره انتخاب کند. سپس موقعیت زندگی حشره انتخاب شده را بررسی کرده و ارتباط این حشره را با عناصر موجود در طبیعت بدست آورند.

هر چقدر تعداد این ارتباطات بیشتر باشد و ارتباطات پیچیده‌تر و عمیق‌تری بدست آورید امتیاز گروه شما بیشتر خواهد بود.

بنابراین در ابتدا هر فرد از گروه یک حشره از حشرات ثبت شده خود را که برای این فعالیت مناسب می‌داند انتخاب نماید و به گروه معرفی کند.

گروه با همکاری مربی از بین حشرات معرفی شده یکی را انتخاب نموده و فرم زیر را تکمیل کند.

موقعیت جغرافیایی گروه شما برای صید: از ساعت تا ساعت

نام حشره انتخابی:

خصوصیات کلی حشره:

موقعیت جغرافیایی حشره: ساعت مسافت

خصوصیات محل زندگی حشره:

کشف ارتباطات حشره با

خورشید

خاک

آب

گیاهان

هوا

هم نوع

سایر جانوران

انسان

پدیده‌های جدید دیگر

فرم گروهی حشرات

شرح فعالیت: ارتباط با دستاورد بشر

بسیار از اختراعات انسان با الهام از طبیعت ساخته شده و حشرات یکی از مهم‌ترین عناصر طبیعت برای الگوگیری جهت ساخت اختراعات بشری هستند.

بنابراین گروه شما باید در این مرحله از بین حشرات ثبت شده یک حشره انتخاب کند و با یکی از دستاوردهای بشر مقایسه نماید.

هر چقدر ارتباطات بیشتری بین حشرات با دستاوردهای بشری بدست آورید امتیاز گروه شما بیشتر خواهد بود

برای این کار در ابتدا هر فرد از گروه یک حشره از حشرات ثبت شده خود را که برای این فعالیت مناسب می‌داند انتخاب نماید و به گروه معرفی کند.

گروه با همکاری مربی از بین حشرات معرفی شده یکی را انتخاب نموده و فرم زیر را تکمیل کند. نکته: این فعالیت پس از تکمیل توسط نماینده ای از گروه در قسمت جمع‌بندی که همه گروه‌ها حضوردارند ارائه خواهد شد و توسط هیئت داوران امتیاز آن ثبت خواهد گردید.

نام حشره انتخابی:

نام اختراع:

خصوصیات حشره:

سوالات:

۱. علت انتخاب این حشره برای این قسمت توسط گروه شما چیست؟
۲. شباهت‌های این حشره با اختراع بشر چیست؟
۳. امتیازهای این حشره نسبت به اختراع ساخته شده از روی آن چیست؟
۴. اگر شما در آینده بخواهید از روی حشرات چیزی اختراع کنید از روی کدام حشره و چه چیزی خواهید ساخت؟

فرم مقایسه حشرات روز و شب

شرح فعالیت:

در این قسمت اعضای گروه کنار هم قرار می‌گیرند و هر نفر یکی از حشرات شب خود را که احساس می‌کند با حشراتی که در روز شکار کرده تفاوت بیشتری دارد انتخاب نموده و خصوصیات آن را برای هم گروهی‌ها بیان می‌کند. سپس اعضای گروه با هم اندیشی به سوالات زیر پاسخ می‌دهند در پایان فرم مربوطه به گروه دآوری تحویل داده می‌شود.

سوالات:

۱. تفاوت‌های اساسی بین حشرات شب با حشرات روز چیست؟
۲. شباهت‌های بین حشرات شب و روز چیست؟
۳. چرا حشرات شب با حشرات روز تفاوت دارند؟
۴. حشرات شب چگونه در تاریکی به فعالیت می‌پردازند؟

متن توحید مفضل

حضرت امام صادق -علیه‌السلام- فرمود: در صورت کوچک مورچه بنگر. آیا در آنچه که به مصلحت اوست و به آن نیازمند است کمبودی مشاهده می‌کنی؟ جز حکمت آفرینش‌گر در ریز و درشت آفرینش؟! این حکمت تقدیر حساب شده در آفرینش این حیوان ریز از کجا سرچشمه می‌گیرد؟ در زندگی «مور» و همکاری انبوه آن‌ها در گردآوری روزی و آماده کردن آن نیک بنگر. بنگر هنگامی که دسته‌هایی از آن‌ها دانه‌ها را به محل مرتفعی می‌برند و ذخیره می‌سازند، انسان به یاد تلاش

مردم در انتقال غذا به خانه می‌افتد، بلکه مور در این کار بیش از انسان کمر همت می‌بندد و جدّ و تلاش دارد.

نمی‌بینی همانند انسان‌ها نیز در حمل و انتقال دانه و غذا به لانه، یک دیگر را یاری می‌دهند؟ آن‌ها دانه را به دو نیم می‌کنند تا دانه در لانه سبز نشود و کارشان را خراب نکند، اگر آبی به دانه‌ها رسید، آن‌ها را بیرون می‌آورند و خشک می‌گردانند.

نیز موران جز در جاهای بالا و بلند مسکن و لانه نمی‌گزینند تا مبادا آب در آن ریزد و غرقشان سازد. اینها همه نه از سر اندیشه و عقل و شعور که از غریزه و سرشتی است که خدای جلّ و علا به خاطر مصلحت در آن‌ها نهفته است.

به «لیث» که مردم به آن «شیرمگس» می‌گویند بنگر که چگونه در کسب روزی و معاش، نیروی فریبندگی مدارا به او داده شده است. وقتی «شیرمگس» حس می‌کند که در نزدیکی او مگس است، آن را مهلت می‌دهد و قدری خود را بی‌حرکت نگاه می‌دارد. مگس مطمئن می‌شود که مرده است در نتیجه از آن غفلت می‌کند. ناگاه با حرکتی دقیق، حساب شده و سریع آن را می‌گیرد. آنگاه با تمام وجود آن را در بر می‌گیرد که مبادا از چنگش آزاد شود. همچنان در این حالت نگاهش می‌دارد تا وقتی که حس می‌کند سست و بی‌جان شده در این وقت آن را می‌درد و می‌خورد و بدین وسیله زنده می‌ماند.

«عنکبوت» نیز آن تار را می‌تند و از آن به‌عنوان دام مگس‌ها استفاده می‌کند. در این زمان خود را در میان تارها پوشیده می‌نماید. آنگاه که مگس در تارش گرفتار آمد، ساعت به ساعت آن را نیش می‌زند و از آن تغذیه می‌کند و بدین وسیله زنده می‌ماند. آن حیوان نمایان‌گر شکار سگان و شیران است و این حیوان نمونه کوچکی از شکار با دام و تور است. به این جنبنده ضعیف و کوچک بنگر که چگونه در سرشت آن چیزی آفریده شده که آدمی، تنها با حيله و به کارگیری ابزار و آلات می‌تواند آن را انجام دهد.

اگر در چیزی کوچک، مانند: مورچه و مور و ... عبرت و درس آموزنده‌ای هست آن را به خاطر کوچک بودن آن‌ها حقیر مدار، زیرا گاه معنی و مفهوم بسیار نفیس و گرانبه‌تری با چیز کوچک و ناچیز سنجیده می‌شود و این کار به هیچ روی از قدر و ارزش آن معنی ارزشمند نمی‌کاهد. چنان که اگر دینار طلا را با وزنه آهنی وزن کنند هیچ‌گاه از قیمت آن طلا کاسته نمی‌شود.

آیا می‌دانی که غذای شب‌پره‌ها {خفاش} چگونه تأمین می‌شود؟

عرض کردم: نه مولای من! امام - علیه‌السلام - فرمود: روزی آن‌ها از انواع پشه‌ها، شاپرک‌ها، ملخ‌ها و زنبورهایی است که در هوا پراکنده‌اند؛ زیرا این حشرات و موجودات در همه جای آسمان وجود دارند. برای درک این حقیقت می‌توانی شبانگاهان، چراغی را در بالای بام و یا درون حیاط بگذاری و ببینی که چقدر از این حشرات به گرد آن جمع می‌شوند. اگر این پرندگان در پیرامون چراغ نباشند از کجا می‌آیند؟ اگر کسی بگوید از دشت و صحرا می‌آیند باید گفت: می‌شود این راه دور را در ساعتی یا لحظه‌ای ببیمایند؟ وانگهی از آن منطقه دور چگونه چراغی را در درون خانه‌ای می‌بینند و سوی آن می‌شتابند؟ پس این نشان آن است که حشرات در همه جای آسمان پراکنده‌اند. این پرندگان شب‌پره نیز هنگامی که در هوا پرواز می‌کنند از آن‌ها تغذیه می‌نمایند. حال بنگر که چگونه روزی این پرندگان که تنها در شب پرواز می‌کنند از این حشرات پراکنده در هوا فراهم می‌آید؟ نیز به {یک راز از اسرار} آفرینش این حشرات پی ببر. حشراتی که چه‌بسا کسانی بپندارند که زایدند و سودی در آن‌ها نهفته نیست.

به زنبورعسل و همکاری گروهی آنها در ساختن عسل بنگر و بین که چگونه با ذکاوت و مهارت و دقت تمام، این خانه‌های شش ضلعی را می‌سازند. اگر در این کار بدرستی اندیشه کنی هر آینه آن را شگفت، ظریف و لطیف می‌یابی. آنگاه که به عمل و نتیجه آن نگاه می‌کنی آن را در میان مردم، عظیم، شریف و نیکو می‌بینی، ولی وقتی که به فاعل این فعل می‌نگری آن را حتی جاهل و نادان به خود می‌یابی چه رسد به دیگران. این امر بخوبی دلیل پر واضحی است که صواب و حکمت (و اتقان و استواری) این کار نه برای زنبورعسل (نادان و بی‌اندیشه) بلکه از آن کسی است که سرشت و فطرت آن را چنین آفریده و برای سود رسانی به مردم آن را بر این کار «مجبول» نموده است.

به ملخ بنگر، به راستی چقدر ضعیف و قوی است! هنگامی که به آفرینش آن بنگری گویی ناتوان‌ترین حیوان است، ولی اگر لشکرهایی از آن به جانب سرزمینی در حرکت افتند، هیچ کس نتواند که آن جا را از دست آنها برهاند. نمی‌بینی که اگر پادشاهی از پادشاهان زمین تمام لشکر سواره و پیاده نظام خود را بسیج گرداند تا سرزمین خود را از ملخ‌ها رهایی دهد، نتواند؟ آیا این از نشانه‌های قدرت خدای جلّ و علا نیست که ضعیف‌ترین آفریده‌اش را به جانب قوی‌ترین آفریده گسیل دارد و آفریده قوی نتواند در برابرش تاب آورد؟

به ملخ‌ها بنگر که چگونه چون سیلی خروشان بر زمینی جاری می‌گردند و کوه و صحرا و شهر و روستا را می‌پوشانند. این پوشش چنان است که مانع تابش نور عظیم و تابناک خورشید می‌شود. اگر دستی عادی (جز دست قدرتمند باری جلّ و علا) می‌خواست این لشکر عظیم را سامان دهد و گرد آورد چند سال به طول می‌کشید؟ این نمونه را در اثبات قدرت بی‌مانند خدای که کس را یارای آن نرسد به کارگیرد، بدان استدلال نما.